

ทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม กรณีศึกษา: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

Attitude and Behavior of Thai youths toward the World Cultural Heritage : The Case of Ayutthaya Historical Park

ผศ.ดร.ชลลดา มงคลวนิช

รัตนารักษ์ ชาติวงศ์

มหาวิทยาลัยสยาม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 450 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test และ F-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า เยาวชนไทยส่วนใหญ่ทราบว่าอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม จากทางอินเทอร์เน็ต และส่วนใหญ่พึงเดินทางไปท่องเที่ยวครั้งแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อไปท่องเที่ยวและพักผ่อนกับครอบครัวและญาติ โดยเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ค่าใช้จ่ายในการไปท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อครั้ง 500 - 1,000 บาท จากการไปท่องเที่ยวเยาวชนไทยมีความประทับใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยรอบซึ่งมีความสวยงาม บรรยากาศดีมีวัฒนธรรมดั้งเดิมทำให้นึกถึงประวัติศาสตร์ไทยในอดีต และเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย จึงมีความสนใจที่จะกลับไปเที่ยวอีกครั้ง

สำหรับทัศนคติของเยาวชนไทยโดยภาพรวม พบว่า เยาวชนไทยมีทัศนคติอยู่ในระดับดีต่ออุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการพื้นที่ ด้านการป้องกันและอนุรักษ์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านบทบาทของภาครัฐ เยาวชนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับดีทุกด้าน ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นซึ่งเยาวชนไทยมีทัศนคติอยู่ระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทยจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า เยาวชนไทยที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน ส่วนเยาวชนไทยที่มีเพศ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : พฤติกรรม ทัศนคติ เยาวชนไทย อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

Abstract

The purpose of the research was to study the attitude and behavior of Thai youths toward the world cultural heritage of the Ayutthaya Historical Park. The sampling of this research was 450 Thai youths who visited this park. Questionnaires were used as a tool for data collection. The data was analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research results revealed that most Thai youths recognized the Ayutthaya Historical Park as the world cultural heritage site through internet. In addition, most of them first visited the park for leisure with their families and their relatives. They traveled by car during the weekend and spent about 500-1,000 baht each time. Most Thai youths want to revisit the place again. They were impressed by the surrounding environment, beauty, atmosphere, traditional culture and its representation as sources of national identity and education.

As for the attitude of Thai youths toward the Ayutthaya Historical Park, it was found that most Thai youths have a good attitude toward the park. In terms of managing areas, protection and conservation, the facilities, public relation, and the role of the government. Only the involvement of local people which was found to be moderately satisfying.

In addition, it was found that Thai youths from different demographics, e, g., age, education and differences in careers of their parents, have different attitudes. There are little differences in attitudes in teams of gender and average income.

Keywords: behavior, attitudes, Thai youths, Ayutthaya historical park

บทนำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นดินแดนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งด้านกายภาพ ประวัติศาสตร์ และอารยธรรม มีโบราณสถานที่ยังคงเหลืออยู่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรุ่งเรืองในอดีต ตลอดระยะเวลา 417 ปี ที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีแห่งราชอาณาจักรไทย ได้มีการสร้างสรรค์ผลงานทางสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม และหล่อหลอม

ขนบธรรมเนียมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ความเป็นไทย ตกดทอดมาจนถึงปัจจุบัน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพระนครศรีอยุธยา, 2557) ด้วยลักษณะที่โดดเด่นของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในด้านการสร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่า ประกอบกับอาคาร โบราณสถานแต่ละหลัง มีลักษณะการออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น ทำให้ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก จากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ณ กรุงคาร์เธจ ประเทศตูนิเซีย เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2534 โดยมีคุณสมบัติการเป็นมรดกโลกตรงตามหลักเกณฑ์ คือ “เป็นที่ยืนยันถึงหลักฐานของวัฒนธรรม หรืออารยธรรมที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันหรือว่าที่สาบสูญไปแล้ว” (ศูนย์ข้อมูลมรดกโลก กระทรวงวัฒนธรรม, 2557) เป็นผลให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

ปัจจุบันนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา กำลังมีการขยายตัวทางกายภาพอย่างมาก โดยมีการขยายเมืองเพื่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยต่างๆ การสร้างอาคารที่คับบังทัศนียภาพที่สวยงาม เป็นการทำลายคุณค่าของโบราณสถาน ตลอดจนการพัฒนาถนนหนทางภายในเขตเมือง เพื่อรองรับการคมนาคมที่นักท่องเที่ยวต่างมาเยี่ยมชม ทำให้เขตพัฒนาเป็นไปอย่างไร้ทิศทางของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม เช่น การสร้างเสาไฟรูปนางหงส์ที่กระจายอยู่ทั่วใจกลางเมืองพระนครศรีอยุธยา ปัญหาขยะมูลฝอย การสร้างที่อยู่อาศัยโดยรอบโบราณสถาน และการถมคูคลองต่างๆ เป็นต้น ดังนั้นหากอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะท้องถิ่นที่ต้องมีความเข้าใจในการพัฒนาเมืองที่เป็นเมืองเก่าซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติซึ่งต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย และทำลายคุณค่าของความเป็นเมืองเก่าที่ได้รับการยอมรับเป็นเมืองมรดกโลก

จากการสำรวจสัดส่วนพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมชมชาวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี 2552-2555 (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2557) พบว่า ผู้เยี่ยมชมชาวไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน โดยอายุระหว่าง 35-44 ปี มีแนวโน้มการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสูงขึ้น ส่วนอายุระหว่าง 15-24 ปี ซึ่งเป็นเยาวชนไทยมีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาลดลง จากผลสำรวจดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เนื่องจากเยาวชนไทยเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สำคัญในอนาคต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้เยาวชนไทยหันมาท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกที่สำคัญของไทย สร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เข้าใจความเป็นมาของบ้านเมือง และร่วมปลูกฝังให้เยาวชนไทยรุ่นใหม่เกิดความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่ามรดกโลกทางวัฒนธรรมของชาติไทย

บททวนวรรณกรรม

แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550) กล่าวว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ประกอบด้วย อายุ เพศ รายได้ อาชีพ การศึกษา ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกำหนดตลาดเป้าหมาย ในขณะที่ลักษณะด้านจิตวิทยาและสังคมวัฒนธรรม ช่วยอธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายนี้ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์จะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิภาพต่อการกำหนดตลาดเป้าหมาย ซึ่งคนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกัน จะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกัน

แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

อดุลย์ จาตุรงค์กุล และคณะ จาตุรงค์กุล (2550) กล่าวว่า ทัศนคติมี องค์ประกอบ 3 ส่วน โดยส่วนแรกเป็นส่วนของความเข้าใจ (cognitive) แสดงออกมาในรูปของความเชื่อและค่านิยม ส่วนของความเข้าใจจะก่อให้เกิด ทัศนคติในส่วนความรู้สึก (affective) ซึ่งแสดงออกมาในรูปของความรู้สึก และเกิดผลลัพธ์เป็นส่วนของพฤติกรรม (behavioral)

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

องค์การสหประชาชาติ (2506) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อ

ความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ หรือการไปประชุม แต่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือไปพำนักอยู่เป็นการถาวร

แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว

พฤติกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการท่องเที่ยว ได้แก่ จุดประสงค์ในการท่องเที่ยว ความถี่ในการท่องเที่ยว รูปแบบในการเดินทาง วิธีการเดินทาง ช่วงเวลาในการเดินทาง และแหล่งข้อมูลการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชนไทยต่อการไปท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม กรณีศึกษา: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม กรณีศึกษา : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนไทย
2. ทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการป้องกันและอนุรักษ์ ด้านการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านบทบาทของภาครัฐ

นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของเยาวชนไทยที่สะท้อนว่าดีหรือไม่ดีต่อแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของเยาวชนไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

เยาวชนไทย หมายถึง เยาวชนไทยที่มีอายุ 12 – 25 ปี ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและเคยไปท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

อุทยานประวัติศาสตร์ หมายถึง บริเวณสถานที่ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีที่มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ 1) อาคารสถาปัตยกรรม ซากโบราณสถาน ที่อยู่อาศัย วัดวาอาราม และศาสนสถาน 2) สภาพแวดล้อมของโบราณสถานรวมทั้งสิ่งก่อสร้างอื่นๆ เช่น สระน้ำ คูคลอง ถนน และทางเดิน สวนป่า 3) การผสมผสานกันระหว่างการก่อสร้างของมนุษย์กับธรรมชาติแวดล้อม

สมมติฐานของการวิจัย มีดังนี้

เยาวชนไทยที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ต่างกันมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เยาวชนไทย อายุ 12-25 ปี ที่ไปท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ในปี พ.ศ.2556 ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 ได้จำนวนตัวอย่าง 385 ตัวอย่าง เก็บตัวอย่างทั้งสิ้น 450 ตัวอย่าง ใช้วิธีการเก็บตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเยาวชนไทย ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนไทย ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ จำนวนครั้งที่ไปท่องเที่ยว จุดประสงค์ที่ไปท่องเที่ยว รูปแบบการเดินทาง วิธีการเดินทาง และช่วงเวลาในการเดินทาง

ส่วนที่ 3 ทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert Scale (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548) มี 5 ระดับ คือ ทัศนคติระดับไม่ดีมาก ไม่ดี ปานกลาง ดี และดีมาก จำนวนทั้งสิ้น 31 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดการพื้นที่ 2) ด้านการป้องกันและอนุรักษ์ 3) ด้านการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น 4) ด้านสิ่งแวดล้อม 5) ด้านการประชาสัมพันธ์ และ 6) ด้านบทบาทของภาครัฐ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาว่ามีความครอบคลุมและตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยทดสอบกับเยาวชนไทยที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่า Cronbach's Alpha Coefficient เท่ากับ 0.950

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 19-20 ธันวาคม 2556 ใช้แบบสอบถาม 450 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ใช้สถิติความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ส่วนการเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทย จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ใช้สถิติวิเคราะห์ t-test (กรณี 2 กลุ่ม) สถิติวิเคราะห์ F-test (กรณี 3 กลุ่มขึ้นไป) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเยาวชนไทย

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเยาวชนไทย

ลักษณะทางประชากรศาสตร์		ความถี่ (N=450)	ร้อยละ (100.00)
เพศ	ชาย	161	36.10
	หญิง		
	12-15 ปี	108	24.00
	16-18 ปี	294	65.30
	19-25 ปี	48	10.70
การศึกษา อาชีพของ ผู้ปกครอง	มัธยมศึกษาตอนต้น	98	24.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	313	73.40
	ปริญญาตรี	39	2.60
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	68	15.20
	พนักงานบริษัท	83	18.50
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	129	28.90
	รับจ้างทั่วไป	133	29.80
	แม่บ้าน	32	7.20
	เกษตรกร	2	0.40
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของครอบครัว	ไม่เกิน 10,000 บาท	63	14.10
	10,001 – 20,000 บาท	177	39.50
	20,001 – 30,000 บาท	94	21.00
	30,001 – 50,000 บาท	46	10.30
	มากกว่า 50,000 บาท	68	15.20

จากตารางที่ 1 พบว่า เยาวชนไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.9 และเพศชาย ร้อยละ 36.1 อายุ 16-18 ปี ร้อยละ 65.3 รองลงมาคือ อายุ 12-15 ปี ร้อยละ 24.0 กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 69.6 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 24.0 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 29.80 รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 28.90 ครอบครัวส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 39.50 รองลงมาคือ 20,001-30,000 บาท ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละพฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

พฤติกรรมการท่องเที่ยว	ความถี่ (N=450)	ร้อยละ (100.0)
1.การรับทราบข้อมูลว่าอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม		
1.1 ทราบ	321	90.20
อินเทอร์เน็ต	207	23.20
ครู/อาจารย์	203	22.80
วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์	149	16.70
เพื่อนหรือการบอกต่อ	93	10.40
ทราบด้วยตนเอง	81	9.10
พ่อแม่หรือญาติ	61	6.80
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	50	5.60
บริษัททัวร์	48	5.40
1.2 ไม่ทราบ	35	9.80
2. จุดประสงค์ของการไปท่องเที่ยว		
ท่องเที่ยว พักผ่อน	239	28.70
เพื่อหาความรู้	216	26.00
ไปทัศนศึกษา ดูงาน	174	20.90
ไหว้พระ สิ่งศักดิ์สิทธิ์	135	16.20
ชมนิทรรศการหรืองานแสดงสินค้า	40	4.80
3. จำนวนครั้งของการไปท่องเที่ยว		
ครั้งเดียว	222	52.50
2-3 ครั้ง	160	37.80
4-5 ครั้ง	27	6.40
มากกว่า 5 ครั้ง	14	3.30
4. รูปแบบการเดินทาง		
ครอบครัวหรือญาติ	249	45.00
โรงเรียน	179	32.40
กลุ่มเพื่อน	65	11.80
กลุ่มทัวร์	33	6.00
เดินทางคนเดียว	19	3.40
คู่รักหรือแฟน	8	1.40

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละพฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา (ต่อ)

พฤติกรรมการท่องเที่ยว	ความถี่ (N=450)	ร้อยละ (100.0)
5. วิธีการเดินทาง		
รถยนต์ส่วนบุคคล	241	49.40
รถเช่าเหมาคัน	136	27.90
รถโดยสารประจำทาง	42	8.60
รถไฟ	14	2.90
เรือโดยสาร	15	3.10
6. ช่วงเวลาการเดินทาง		
วันธรรมดา จันทร์-ศุกร์	156	36.40
วันหยุด เสาร์-อาทิตย์	158	36.80
วันปิดภาคเรียน	110	25.60
วันหยุดนักขัตฤกษ์	50	11.70
วันลาพักร้อน	25	5.80
7. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว		
น้อยกว่า 500 บาท	49	11.60
500 – 1,000 บาท	179	42.30
1,001 – 5,000 บาท	139	32.90
มากกว่า 5,000 บาท	56	13.20

จากตารางที่ 2 พบว่า เยาวชนไทยส่วนใหญ่ทราบว่าอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม ร้อยละ 90.20 โดยทราบข่าวจากทางอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 23.20 และส่วนใหญ่พึงเดินทางไปท่องเที่ยวครั้งแรก ร้อยละ 52.50 มีวัตถุประสงค์เพื่อไปท่องเที่ยวและพักผ่อน กับครอบครัวและญาติ โดยเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ค่าใช้จ่ายในการไปท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อครั้ง 500 - 1,000 บาท

ส่วนที่ 3 ทักษะคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ทัศนคติของเยาวชนไทย	$\bar{X}$	S.D	ระดับทัศนคติ
1. ด้านการจัดการพื้นที่	3.55	0.909	ดี
2. ด้านการป้องกันและอนุรักษ์	3.62	0.979	ดี
3. ด้านการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น	3.46	0.955	ปานกลาง
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.52	0.929	ดี
5. ด้านการประชาสัมพันธ์	3.55	0.933	ดี
6. ด้านบทบาทของภาครัฐ	3.51	1.012	ดี
ทัศนคติของเยาวชนไทยโดยภาพรวม	3.50	0.914	ดี

จากตารางที่ 3 พบว่า เยาวชนไทยมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 3.50 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการพื้นที่ ด้านการป้องกันและอนุรักษ์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านบทบาทของภาครัฐ เยาวชนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับดีทุกด้าน ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นซึ่งเยาวชนไทยมีทัศนคติอยู่ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.46

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	p
ชาย	159	3.55	0.97	1.054	0.292
หญิง	275	3.46	0.87		

จากตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบด้วยสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า เยาวชนไทยที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ($p = 0.292$)

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	26.68	2	13.34	17.11	0.000*
ภายในกลุ่ม	339.10	435	0.78		
รวม	365.78	437			

จากตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า โดยภาพรวมเยาวชนไทยที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.000$) แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ที่ทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	(1) 12-15 ปี	(2) 16-18 ปี	(3) 19-25 ปี
(1) 12-15 ปี	3.89	-	0.48*	0.80*
(2) 16-18 ปี	3.41	-	-	0.32*
(3) 19-25 ปี	3.08	-	-	-

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า เยาวชนไทยที่มีอายุ 12-15 ปี มีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาดีกว่าเยาวชนไทยอายุ 16-18 ปี และอายุ 19-25 ปี และเยาวชนไทยอายุ 16-18 ปี มีทัศนคติดีกว่าเยาวชนไทยอายุ 19-25 ปี

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	31.20	2	15.60	20.28	0.000*
ภายในกลุ่ม	334.58	435	0.76		
รวม	365.78	437			

จากตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า เยาวชนไทยที่มีการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม:อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.000$) แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ที่ทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	$\bar{X}$	(1) มัธยมศึกษาตอนต้น	(2) มัธยมศึกษาตอนปลาย	(3) ปริญญาตรี
(1) 12-15 ปี	3.98	-	0.60*	0.79*
(2) 16-18 ปี	3.37	-	-	0.18*
(3) 19-25 ปี	3.19	-	-	-

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า เยาวชนไทยที่มีการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน 3 คู่ คือ เยาวชนไทยที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีทัศนคติอยู่ในระดับดีกว่าเยาวชนไทยที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับปริญญาตรี และเยาวชนไทยที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติอยู่ในระดับดีกว่าระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	14.51	5	2.90	3.54	0.004*
ภายในกลุ่ม	348.39	426	0.81		
รวม	362.90	431			

จากตารางที่ 9 ผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า เยาวชนไทยที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P=0.000$) แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(1) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.46	-	-0.28	-0.04	-0.01	0.50	-0.13
(2) พนักงานบริษัท	3.74	-	-	0.23	0.26	0.78*	0.15
(3) ธุรกิจส่วนตัว	3.51	-	-	-	0.03	0.55	-0.08
(4) รับจ้างทั่วไป	3.48	-	-	-	-	0.52	-0.11
(5) แม่บ้าน	2.95	-	-	-	-	-	-0.63
(6) เกษตรกร	3.59	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า เยาวชนไทยที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานบริษัทมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับดีกว่าเยาวชนไทยที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพแม่บ้าน

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	6.99	4	1.74	2.10	0.080
ภายในกลุ่ม	358.55	731	0.83		
รวม	365.54	435			

จากตารางที่ 11 แสดงผลการทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า เยาวชนไทยที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกัน ($P = 0.080$)

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

สิ่งที่ประทับใจ เยาวชนไทยมีความประทับใจสิ่งแวดล้อมโดยรอบอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งมีความสวยงาม บรรยากาศดี มีวัฒนธรรมดั้งเดิม ทำให้นึกถึงประวัติศาสตร์ชาติไทยในอดีตและเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ซึ่งมีเอกลักษณ์ความเป็นไทย

สิ่งที่ไม่ประทับใจ เยาวชนไทยไม่ประทับใจ เกี่ยวกับ จำนวนห้องน้ำ ถังขยะ และที่จอดรถซึ่งไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวถังขยะไม่เป็นที่ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวดูสกปรก

การกลับไปเที่ยวซ้ำ เยาวชนไทยที่ไปท่องเที่ยวกลุ่มหนึ่งมีความคิดที่จะกลับไปเที่ยวอีกครั้งเนื่องจากประทับใจความสวยงามของโบราณสถานและสิ่งแวดล้อมโดยรอบ มีความชอบโบราณสถานและควรแก่การเรียนรู้เนื่องจากมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ส่วนอีกกลุ่มไม่ต้องการกลับไปเที่ยวซ้ำเนื่องจากเห็นว่าโบราณสถานทรุดโทรมมาก และบริเวณโดยรอบมีสิ่งก่อสร้างจำนวนมากทำให้ภูมิทัศน์ดูไม่น่าสนใจ

การอภิปรายผล

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนไทยส่วนใหญ่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม โดยส่วนใหญ่ทราบข่าวจากอินเทอร์เน็ตและเพิ่งไปท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก โดยเดินทางไปเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อนกับครอบครัวหรือญาติ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ ปาริศา ลิทธิสาร (2551) ที่ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมมรดกโลกทางวัฒนธรรมพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ใหญ่ซึ่งเคยเดินทางไปท่องเที่ยวมากกว่า 3 ครั้ง วัตถุประสงค์ที่ไปท่องเที่ยวส่วนใหญ่เพื่อไปเยี่ยมเพื่อนหรือญาติที่อยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้ใหญ่เป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะและมีหน้าที่การงานที่มั่นคง การเดินทางไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ อาจจะ สะดวกมากกว่าเยาวชนไทยที่ต้องอยู่ในการดูแลของผู้ปกครองซึ่งในแต่ละครั้งที่ต้องไปท่องเที่ยวจึงต้องเดินทางไปพร้อมกับครอบครัวหรือญาติ

2. ทัศนคติของเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนไทยมีทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่

ด้านการจัดการพื้นที่ ด้านการป้องกันและอนุรักษ์ ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านบทบาทของภาครัฐ เยาวชนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับดีทุกด้าน ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นซึ่งเยาวชนไทยมีทัศนคติอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิวรรณ เตชะสุวรรณวงศ์ (2549) ที่ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล เมืองอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อการอนุรักษ์มรดกโลกทางวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกโลกทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง และขัดแย้งกับงานวิจัยของ ภัทธานิช สุภกิจโกศล และคณะ (2554) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก กรณีอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร ซึ่งพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลกอยู่ในระดับน้อยในทุกด้าน โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดในการจัดการพื้นที่

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของเยาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่าเพศเยาวชนไทยที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากมรดกโลกทางวัฒนธรรมเป็นสมบัติของทุกคน มุมมองทัศนคติของเยาวชนไทยไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิงอาจมีมุมมองที่สอดคล้องกันอายุและการศึกษา เยาวชนไทยที่มีอายุและการศึกษต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกัน โดยเยาวชนไทยที่มีอายุน้อยกว่าและมีการศึกษาค่ำกว่ามีระดับทัศนคติต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับดีกว่าเยาวชนไทยที่มีอายุมากกว่าและมีการศึกษาที่สูงกว่า อาจเนื่องมาจาก เยาวชนไทยที่มีอายุน้อยกว่าและมีการศึกษาค่ำกว่ายังมีประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม รวมถึงมุมมองความคิดเห็นในด้านต่างๆ น้อยกว่า การได้เห็นโบราณสถานต่างๆ ที่มีประวัติศาสตร์ที่สำคัญซึ่งส่วนใหญ่เพิ่งเคยไปครั้งแรกอาจมีความตื่นเต้น และมีความประทับใจมากกว่า

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว เยาวชนไทยที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก เยาวชนไทยที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากหรือน้อยไม่ส่งผลต่อทัศนคติ เนื่องจากเป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคล

อาชีพของผู้ปกครอง เยาวชนไทยที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกัน โดยเยาวชนไทยที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานบริษัทมีทัศนคติอยู่ในระดับดีกว่าเยาวชนไทยที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพแม่บ้าน อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทมีโอกาสได้ไปท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกหรือสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ เนื่องจากหลายๆ บริษัทอาจมีการส่งพนักงานไปประชุม อบรม หรือสัมมนา ตามสถานที่สำคัญต่างๆ รวมถึงมีการจัดสวัสดิการท่องเที่ยวช่วงสิ้นปีให้กับพนักงาน ผู้ปกครองเมื่อได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆ อาจจะมาถ่ายทอดหรือเล่าให้บุตรหลานฟัง ทำให้บุตรมีความรู้เพิ่มขึ้น จึงมีมุมมองความคิดที่ดีกว่า

3. ข้อเสนอแนะของเยาวชนไทย เยาวชนไทยเสนอให้มีการจัดการด้านพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน มีความชัดเจน เพื่อความสวยงามและความเป็นระเบียบ เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ป้ายบอกทาง ห้องน้ำ ถังขยะ รถรับส่งนักท่องเที่ยว รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ตให้แพร่หลาย และเสนอให้มีกิจกรรมการแข่งโชว์ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ จิราณูช โสภา และคณะ (2554) ที่ศึกษาเรื่อง ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกของประเทศไทย กรณีศึกษา: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชรและอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเสนอให้มีกิจกรรมประกอบการท่องเที่ยวซึ่งเป็นปัจจัยอีกประการที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีสีสันและมีศักยภาพสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของจังหวัด เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีสีสันและมีศักยภาพ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวชนไทยให้ไปท่องเที่ยวมากขึ้น
2. ควรปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น จำนวนห้องน้ำ สถานที่จอดรถ ถึงขยะให้เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว
3. ควรมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น จัดทำเอกสารเผยแพร่ข่าวสาร และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต ให้แพร่หลายอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของชาวชนไทยต่อแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยผลการศึกษาทำให้ทราบความคิดเห็นของชาวชนไทยเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งกำลังประสบปัญหาและอาจถูกองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ถอดถอนจากการเป็นเมืองมรดกโลกได้ หากมีการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของคนวัยทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพื่อทราบความคิดเห็นและแนวทางแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ เพื่อให้แหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของชาวชนไทยต่อแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกอื่นๆ เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวแบบเดียวกัน

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพระนครศรีอยุธยา. (2557). **ประวัติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก <http://ayutthaya.mots.go.th/>. วันที่สืบค้น 1 มิถุนายน 2557.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). **สถิติสำหรับงานวิจัย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราณูช โสภา และคณะ. (2554). **ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกของประเทศไทย**
กรณีศึกษา : อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย - กำแพงเพชร และอุทยานประวัติศาสตร์

- พระนครศรีอยุธยาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ปวีศา ลิทธิสาร. (2551). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ภัทรานิษฐ์ สุกกิจโกศล. (2554). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก กรณี อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย – ศรีสัชนาลัย – กำแพงเพชร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วรวิวรรณ เตชะสุวรรณวงศ์. (2549). การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยาต่อการอนุรักษ์มรดกโลกทางวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศศิگانต์ อินทาม. (2556). ความต้องการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ค้า ในการอนุรักษ์มรดกโลก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์ข้อมูลมรดกโลก กระทรวงวัฒนธรรม. (2557). แหล่งมรดกโลกในประเทศไทย. (ออนไลน์) สืบค้นจาก www.thaiwhic.go.th. วันที่สืบค้น 1 มิถุนายน 2557.
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2557). สถิติการท่องเที่ยวจังหวัด พระนครศรีอยุธยา พ.ศ.2553-2555. (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก <http://www.tourism.go.th/>. วันที่ สืบค้น 1 มิถุนายน 2557.
- สำนักโบราณคดี กรมศิลปากร. (2548). คู่มือการดูแลรักษาโบราณสถาน สำหรับการมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมพันธ์ จำกัด
- สมาภรณ์ คงเจริญกาย. (2548). พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ที่เข้ามาท่องเที่ยว ที่มีผลต่อการ ท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.
- อดุลย์ จาตุรงคกุล และดลยา จาตุรงคกุล. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์